

Protokoll 1/2025

fört vid Skönhetsrådets delegerade i plan- och bygglovsärenden, naturvårdsärenden samt kulturvårdsärendens sammanträde måndagen den 17 februari 2025 kl. 13:30-15:30, Kansliokalerna, Hantverkargatan 3H

Övriga närvarande

Inga Varg Ordförande
Leif Bolter
Desirée Johansson
Måns Lönnroth
Monica Muro de Santa Cruz
Helena Nilsson Lannegren
Catharina Nolin
Laila Reppen
John Stenborg
Knut Weibull
Monica Hector Protokollförare
Fredrik Jöngren Handläggare
Henrik Nerlund Sekreterare
Mikael Askergrén Föredragande §2
Johan Johansson §2
Lars Marcus §2

Paragraf

§§1-2

Sekreterare

Monica Hector

§ 1**Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2), KS 2025/185**

Upptogs ärende utom föredragningslista angående Moderna – en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design (Ds 2025:2), KS 2025/185.

SR 2025/34

Beslut

Uppdrogs åt sekreteraren att utforma en förslagsskrivelse.

Bordlades ärendet till nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Sekreteraren informerade om att Äldre- och kulturroteln, rotel VI, efter förfrågan, remitterat rådet ärendet. P.g.a kort remisstid föreslog sekreteraren att han skickar ut remissunderlaget samt en förslagsskrivelse under veckan. Efter inkomna synpunkter revideras förslagsskrivelsen så att den kan antas vid nästkommande ordinarie sammanträde.

§ 2**Föredrag om urbanitet och stadsmässighet**

Mikael Askergren höll, efter önskemål från Skönhetsrådet, ett föredrag om urbanitet och stadsmässighet. Närvarande under föredragningen var även Johan Johansson, arkitekt samt Lars Marcus, arkitekt och professor.

SR 2025/39

Beslut

Ordförande tackade Mikael Askergren för ett intressant föredrag.

Lades ärendet till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Arkitekt Mikael Askergren har intresserat sig för frågan vad som är urbanitet och hur den förhåller sig till fastighetsindelningen i en stad. För att närma sig detta har han konstruerat en formel som innebär att kvoten av längden mellan inre fastighetsgränser och yttre fastighetsgränser i ett kvarter är kvarterets urbanitetstal (u). Om ett kvarter saknar fastighetsindelning blir u-talet 0, är de inre fastighetsgränserna hälften av de yttre, d.v.s. en uppdelning i fyra tomter blir u-talet 0,5 och om de yttre och inre fastighetsgränserna

är lika långa blir u -talet 1. Askergrens tes var att stadsdelar med många och små fastigheter är mer urbana och att de generellt sett upplevs som trivsammare och mer levande än stadsdelar med få och stora fastigheter – oavsett byggnadsstil, läge eller någon annan parameter.

I studier har Askergren exempelvis jämfört stadsdelar byggda i sluten kvartersform med öppna stadsplaner (exempelvis Östermalm och Skarpnäck i relation till Gärdet och Skärholmen). Både det traditionalistiska Skarpnäck det modernistiska Skärholmen kännetecknas av en gles fastighetsindelning med få och stora fastigheter, medan både det traditionalistiska Östermalm och det modernistiska Gärdet istället kännetecknas av motsatsen med många och små fastigheter.

Hur dessa fyra bebyggelseområden upplevs handlar, enligt Askergren, inte om estetik eller arkitektonisk kvalitet utan avgörs av det sätt på vilket tomtgränser dragits och fastighetsmarken delats upp och hur förutsättningarna ser ut för att marken ägs av fler. I anförandet illustrerades tesen med ett bildmontage med flygbilder, tomtkartor samt exempel på hur urbanitetstalet u räknas ut i de olika exemplen.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2025-02-19
Inga Margareta,Varg	2025-02-19
Monica Christina,Hector	2025-02-19